

תת"ע 1444/02/17 - מדינת ישראל נגד זוהר מעלומי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 1444-02-17 מדינת ישראל נ' מעלומי
תיק חיצוני: 90507041458

בפני מאשימה כבוד השופט נאיל מהנא
מדינת ישראל באמצעות לשכת תביעות תעבורה י-ם ע"י
ב"כ עו"ד אייל סמואל
נגד
זוהר מעלומי ע"י ב"כ עו"ד יוסי ראובן
נאשם

החלטה

לפניי בקשה לביטול כתב האישום מחמת התיישנות בשל הטענה שמדובר בעבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב ושלא נשלחה לנאשם הודעה כחוק על ביצוע העבירה.
החלטתי לדחות את הבקשה מהטעמים המפורטים להלן.

מבוא

1. ביום 27.10.16, צולם רכבו של הנאשם מבצע עבירה של נהיגה במהירות העולה על המהירות המותרת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן: "**תקנות התעבורה**").
2. על פי כתב האישום, נהג הנאשם ברכב במהירות של 147 קמ"ש בדרך עירונית בה המהירות המירבית המותרת עומדת על 80 קמ"ש.

טענות הצדדים

3. לטענת הנאשם, המאשימה לא פעלה על פי הוראות סעיפים 239 א ו-225 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשכ"א - 1961 (להלן: "**חוק סדר הדין הפלילי**"), שכן היא לא שלחה הודעה על ביצוע העבירה או הזמנה לדין בתוך ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה כנדרש. על כן הוא מבקש להורות על ביטול האישום מחמת התיישנות.
4. עוד טוען הנאשם כי על מנת להתבסס על חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: "**תקנות סדר הדין הפלילי**"), על המאשימה להציג אישור רשות הדואר שיש בו ראייה מספקת לכך שאכן נשלחה לו הזמנה לדין או הודעה על ביצוע העבירה בדואר רשום בתוך 4 חודשים מיום ביצוע העבירה. לטענתו, אמנם בחומר הראיות קיים אישור מסירה אולם, מדובר לטענתו

באישור לקוני שכן הוא חסר פרטים מהותיים כמו שם הדוור, תאריך הביקור, חתימת המוסר וכד'.

5. הנאשם טוען כי בחלוף זמן כה רב הוא לא יכול להתחקות אחר הנהג בפועל במועד הרלוונטי לעבירה ובנסיבות אלה מבקש הוא להורות על ביטול כתב האישום.

6. המאשימה מתנגדת לבקשה וטוענת כי נשלחה לנאשם הודעה בדבר ביצוע העבירה ולאחר מכן גם הזמנה לדין וזאת בתוך פרק הזמן הנדרש בחוק. לביסוס טענה זו הגישה המאשימה "אישור משלוח דבר דואר רשום" הנושא תאריך הדפסה 16.11.16 וכן אישור רשות הדואר "מעקב משלוחים" לפיו ההודעה על ביצוע העבירה נמסרה ליעדה ביום 23.11.16. עוד הגישה המאשימה אישור מסירה של ההזמנה לדין הנושא חתימה מיום 12.02.16 לפיו דבר הדואר "לא נדרש" וכן אישור רשות הדואר "מעקב משלוחים" לפיו ההזמנה לדין הוחזרה לשולח ביום 16.02.17.

7. בנסיבות אלה, לטענת המאשימה קיימת חזקת מסירה ולא עומדת לנאשם טענת התיישנות שכן הודע לו על ביצוע העבירה במועד ואף נשלח לו זימון לדין במסגרת הזמן הקבוע בחוק.

דין

8. עסקינן בעבירת תעבורה מסוג הזמנה לדין שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב.

9. פרק הזמן הרלוונטי לצורך משלוח הודעה על ביצוע עבירה מוסדר בסעיפים 239 א ו- 225 א(1) לחוק סדר הדין הפלילי, כפי שיפורט להלן.

סעיף 239 א לחוק סדר הדין הפלילי קובע, כדלקמן:

"(ב) היתה העבירה כאמור בסעיף קטן (א) עבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27 א לפקודת התעבורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא תומצא בענינה הזמנה למשפט, אלא אם כן הוזמן החשוד בביצוע העבירה לחקירה או נשלחה לו הודעה על ביצוע העבירה בתוך התקופות כמפורט בסעיף 225 א(1) או (2) או התקיים האמור בסעיף קטן (א2)".

לאמור, בהתאם לסעיף זה יש לשלוח בענייננו הודעה על ביצוע העבירה בתוך פרק הזמן הקבוע בסעיף 225 א(1).

מהו פרק הזמן ליידוע החשוד על ביצוע העבירה

10. סעיף 225 א(1) לחוק סדר הדין הפלילי קובע, כדלקמן:

(א) היתה העבירה עבירת תעבורה כמשמעותה בפקודת התעבורה, שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27 א או 1א27 לפקודה האמורה, לא יוגש עליה כתב אישום ולא יומצא לבעל הרכב בענינה הזמנה או הודעת תשלום קנס, אם כתב האישום, ההזמנה או הודעת תשלום הקנס טרם נשלחו ועברה תקופה כמפורט להלן:

(1) ארבעה חודשים ממועד ביצוע העבירה, ...;
(ההדגשה שלי- נ.מ).

11. לאמור, כאשר מדובר בעבירת תעבורה המבוססת על צילום רכב, יש לשלוח לבעל הרכב הזמנה למשפט בתוך פרק זמן של עד 4 חודשים ממועד ביצוע העבירה או למצער ליידע אותו על ביצוע העבירה בתוך פרק הזמן האמור.

12. מטרת המחוקק הייתה לקבוע מועדים קצרים יותר לעבירות המבוססות על צילום רכב וזאת על מנת לאפשר לנאשם להתגונן באופן הראוי. "משטרת ישראל משתמשת במצלמות אוטומטיות כדי לאתר ביצוען של עבירות תנועה. בעל הרכב שרכבו צולם בעת ביצוע עבירה מקבל הודעת תשלום קנס (דוח). תשלום זה עשוי גם לשמש ראיה אם מגיע הדיון בעבירה לבית המשפט. שלא כמו במקרה שבו מקבל מבצע העבירה הודעת תשלום קנס מיד לאחר ביצוע העבירה, עיכוב במסירת הודעת קנס המבוססת על צילום רכב מקשה על מקבל הדוח להתגונן, שכן לאחר תקופה ממושכת קשה לבעל הרכב לשחזר את האירועים או לאתר מי נהג ברכב בעת ביצוע העבירה" (הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 37) (צילום רכב), התשס"ב - 2002, ה"ח 3165, 865) (ההדגשה שלי- נ.מ).

אופן המשלוח

13. תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי קובעת חזקת מסירה בדבר משלוח הודעה על ביצוע עבירה במועד, חזקה אשר ניתנת לסתירה כאמור להלן:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבלן".

לאמור, חזקת המסירה חלה בענייננו בחלוף 15 ימים מיום המשלוח בדואר רשום.

14. חזקה זו פורשת את כנפיה גם על עבירה של נהיגה מעל המהירות המותרת, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה (ראו: רע"פ 3698/17 עדי יוסופוב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 07.05.17; רע"פ 10319/07 פדידה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.12.07); רע"פ 9692/09 הבר נ' מדינת ישראל (מיום 12.01.10); ורע"פ 7789/14 זחאיכה נ' מדינת ישראל (מיום 1.12.14)).

15. מהאמור לעיל עולה כי על המאשימה להוכיח כי שלחה לנאשם הודעה על ביצוע העבירה/הזמנה לדין "בדואר רשום" וזאת בתוך פרק הזמן הקבוע בסעיף 225א(1) קרי; ארבעה חודשים מיום ביצוע העבירה. אם תצליח המאשימה להוכיח זאת, חלה "חזקת מסירה" בחלוף 15 ימים מיום המשלוח והנטל עובר לנאשם להפריך חזקה זו.

16. לענין סתירת החזקה האמורה קבע בית המשפט העליון בע"פ 6920/07 חסון נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 04.09.07) את הדברים הבאים:

"התקנה איננה דורשת בחינה מדוקדקת מה עלה בגורל המשלוח ודי כי חלפו 15 ימים מיום יציאתו למען הנכון בדואר רשום וכי המערער לא הרים את הנטל להראות כי לא קיבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו. משקמה החזקה, יכול המערער לנסות ולסתור אותה בהליך העיקרי, תוך שיעלה

טענותיו לעניין הכיתוב "לא נדרש" המופיע על אישורי המסירה והמחיקות השונות המעלות לשיטתו חשד כי דברי הדואר לא הגיעו למענם. אולם, בשלב זה, נראה כי די בכך שקמה החזקה כדי להשליך במידה על סיכויי הערעור".

17. בהקשר אחר נאמר כי מטרת תקנה זו היא להעביר את נטל הראיה לעניין המסירה (ראו: רע"פ 7766/11 **שלי ארד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 10.11.11)).

18. משכך, השאלה הדרושה הכרעה היא האם נשלחה הודעה בדבר ביצוע העבירה או הזמנה לדין במועד הקבוע בחוק. שכן באם הוכיחה המאשימה כי שלחה את דבר הדואר כדין הרי שקמה חזקת המסירה ולפיה דבר הדואר נמסר ליעדו בתוך חמישה עשר ימים ממועד המשלוח ועל הנאשם מוטל הנטל להפריך חזקה זו.

19. ודוק, אין צורך בקיומו של אישור מסירה חתום. על כך עמד בית המשפט העליון ברע"פ 2307/98 **קריב אהוד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 01.06.98), שם נקבע כי ניתן להסתפק באישור על משלוח הודעה בדואר רשום:

"תקנות 44 א - 44ג קובעות נוהל מקל להמצאת הזמנות לדין לגבי עבירות קלות יחסית המפורטות בסעיף 239א לחוק סדר הדין הפלילי, התשמ"ב - 1982. מטרת הנוהל המקל הוא לייעל ולפשט את סדרי ההמצאה בסוג מיוחד זה של עבירות.....

"אף מבלי לפסוק בסוגיה לגופה, ניתן לקבוע כי ההסתפקות באישור על משלוח הודעה בדואר רשום אינה מהווה על פניה נוהג פסול המחייב התערבות של בית משפט זה ומתן רשות ערעור".

20. במקרה דנן, העבירה בוצעה ביום 27.10.16. ההודעה על ביצוע העבירה נשלחה ביום 21.11.16 וההזמנה לדין נשלחה ביום 01.12.16. כלומר, הן ההודעה בדבר ביצוע העבירה והן ההזמנה לדין נשלחו לנאשם בפרק הזמן הנדרש בחוק קרי; תוך ארבעה חודשים מיום ביצוע העבירה. לפיכך, עמדה המאשימה בנטל להוכיח שקיימת חזקת מסירה והנטל עובר לנאשם להפריך חזקה זו.

אישור המסירה "לא נדרש"

21. האם די באישור המסירה לפיו ההזמנה לדין נשלחה לנאשם וחזרה בציון "לא נדרש". התשובה לכך חיובית (ראו: רע"פ 5429/09 **שובל נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, מיום 05.07.09)).

22. בהקשר אחר קבע בית המשפט כי די בכך שהדואר נשלח לכתובתו הנכונה של הנאשם - וחלפו מאז 15 ימים כמצוות התקנות, כדי לקבוע שהמסירה הייתה כדין, הגם שאין בפני בית המשפט אישור מסירה שבו נאמר כי הזימון לא נדרש וקל וחומר כשהזימון חזר כי הוא לא נדרש (עפ"ת 28662-12-12 **קדוש נ' מדינת ישראל** (מיום 29.05.13)).

23. הנאשם טוען בבקשתו לליקויים שנפלו באישור המסירה. האחת, אמנם סומנה לטענתו הרובריקה "לא נדרש" אולם, הדוור לא הצהיר כי ביקר במענו של הנאשם ביום מסוים ובשעה מסוימת שכן הרובריקה של יום ושעת הביקור ריקה מרישום. השנייה, ברובריקת שם המוסר כתוב שם של חנות "גביש אלקטרוניקה". השלישית, לא קיימת חתימת מוסר הדואר. רביעית, התאריך ע"ג אישור המסירה הינו לטענתו 02.12.12

והדבר לא הגיוני שכן העבירה בוצעה בשנת 2016 וחמישית, לא קיימת ע"ג אישור הדואר חותמת יחידת הדואר שביצעה את המסירה.

24. אקדים ואומר כי אני דוחה טענת הנאשם המבוססת על הליקויים באישור המסירה כפי שיפורט להלן. כאמור, מתקין התקנות קבע כאמור כי מדובר בהמצאה אף "**בלא חתימה על אישור המסירה**" (ראו: פס"ד קריב אוהד הנ"ל). אכן מתעוררת השאלה מהן הפרטים המהותיים הנדרשים באישור המסירה בכדי להקים את החזקה. ישנם גישות שונות שהובעו בפסיקה על ידי בתי המשפט לתעבורה ובתי המשפט המחוזיים אביא להלן חלק מהן.

הנאשם מבסס בקשתו על גישה אחת הנשענת על פסיקת בית המשפט המחוזי בתל אביב, לפיה "**...צריך שהמסמך, הדואר הרשום, יהיה ממולא כהלכה כדי שיהיה ברור שהדואר הרשום אכן נשלח, ויתרה מכך הפתק הנדרש והמזמין את המערער לקחת את הדואר אכן יגיע אליו**" (עפ"ת 47331-02-16 אהד דרייפוס נ' מדינת ישראל (מיום 10.03.16)).

אולם, מנגד, ישנה פסיקה אחרת של בתי המשפט שאינה רואה פגם במסירה כאשר פרטים טכניים הוחסרו מאישור המסירה. טול לדוגמה החלטת בית המשפט לפיה נדחתה טענת המערער כי אין די באישור המסירה מאחר ולא צוינה שעת המסירה ו/או פרטיו המלאים של עובד הדואר. בית המשפט ציין כי המערער לא פנה לרשות הדואר בניסיון לברר הפרטים החסרים ודי בכך כדי לדחות את טענתו. עוד ציין בית המשפט כי "**חזקת המסירה בדואר עולה עם נסיון החיים והשכל הישר המלמדים כי מסמך שנשלח בדואר מגיע ליעדו ברוב המקרים ודי בכך כדי לכוון ידיעה קונסטרוקטיבית של הנאשם או חייב אודות ההליכים המתנהלים נגדו**" (עפ"ת 50876-08-15 נכבאר ליאון נ' מדינת ישראל (מיום 18.10.15)).

(ראו גם: עפ"ת 47513-02-17 בולנדי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 21.05.17)).

25. גישה אחרונה זו מקובלת עלי והיא אף נתמכת בגישת בית המשפט המחוזי בירושלים לפיה כאשר אישור המסירה מתאר טיפול שגרתי בדבר דואר יש לקבלו כאישור מסירה כדין. בית המשפט קבע כי "**יש באישור המסירה החלקי שהוצג לכל הפחות כדי להעביר את הנטל את [צ"ל: אל - נ.מ] המערער**. זאת בנוסף ובהשלמה לנטל המוטל עליו ממילא מכח תקנה 44 הנ"ל" (עמ"ת 36580-05-17 עזרן נ' מדינת ישראל (מיום 13.07.17)).

26. בענייננו, מעיון באישור המסירה עולה כי ההזמנה לדין נושאת שם הנאשם, תאריך העבירה, מספר הרכב, תאריך המשפט, מספר הדוח ואף אין חולק שהכתובת המצוינת ע"ג אישור המסירה הינה כתובתו הנכונה על פי הרשום במרשם האוכלוסין. תחת שם המוסר נרשם "גביש אלקטרוניקה" זהו בית העסק המשמש מרכז מסירה וכן מופיעה חותמת המוסר ותאריך המסירה. בנסיבות אלה, לא מצאתי כי נפל פגם באישור המסירה ודי בכך בכדי להקים את החזקה הקבועה בתקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי.

27. מלבד אמירה סתמית של הנאשם כי לא קיבל הודעה בדבר ביצוע העבירה, הוא לא הציג ראיה כלשהי שיש בה בכדי להפריך את חזקת המסירה ויתרה מזאת אף לא תמך בקשתו בתצהיר. אציין כי על הנאשם היה לנסות לערוך בירור עם רשויות הדואר שכן אישור המסירה הכולל את מספר הדואר הרשום ויחידת המסירה היו בידיו ויכול היה לפנות לרשות הדואר בבקשה לבירור גורל דבר הדואר. הנטל לערוך בירור לגבי דבר הדואר מוטל עליו משביקש לסתור את חזקת המסירה ולהראות כי לא קיבל את דבר הדואר. הנאשם

לא הצביע על נסיבות כלשהן שיש בהן לעורר ספק כלשהו כי לא קיבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו ולכן הוא לא הצליח להפריך את חזקת המסירה.

"מקום שטען המערער כי לא קיבל את הודעת הקנס לידי, חייב היה הוא להתכבד ולהוכיח טענתו זו ואין באמירתו הסתמית, כי לא קיבל את דבר הדאר לידי, כדי לקבל את טענתו. מחובתו להוכיח כי ביצע חקירה ברשות הדואר כדי להתחקות אחר גלגולו של דבר הדואר" (ראו: ע"פ (ב"ש) 7136/06 כתנאני אברהים נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 10.07.06)).

28. בנסיבות אלה, משהגעתי למסקנה בדבר תקינותו של אישור המסירה של ההזמנה לדין שנשלחה לנאשם בתוך פרק הזמן הקבוע בחוק, ומשנמצא כי ההודעה על ביצוע העבירה נשלחה לנאשם כדין אני קובע כי לא חלה התיישנות לגבי העבירה ודין הבקשה להידחות.

29. במאמר מוסגר אומר כי גם תכלית החקיקה אשר קובעת פרק זמן קצר יחסית למשלוח הודעה על ביצוע העבירה לא נפגעה במקרה זה, שכן הן ההודעה והן ההזמנה לדין נשלחו בתוך אותו פרק זמן של 4 חודשים, זמן שהינו סביר לכל הדעות כדי לאפשר לנאשם להתחקות אחר נסיבות ביצוע העבירה.

סוף דבר

30. לאור האמור, אני דוחה את הבקשה.

ניתנה היום, ג' אב תשע"ז, 26 יולי 2017, בהעדר הצדדים.